

פסוקים ה' – ח'

Topic:

- יעקב and his family traveled, and the fear of G-dly terror was upon the neighboring cities so that they did not pursue יעקב and his family. (פסוק ה')
- יעקב and his family arrived at לוז, which is in ארץ כנען - this is אל בית. (פסוק ו')
- יעקב built there a מזבח. He called the place "קל בית אל", for it was there that Hashem revealed Himself to him when he ran away from his brother. (פסוק ז')
- דבורה, the nurse of רבקה dies. She is buried below אל בית; i.e., at the foot of the mountain upon which אל בית is situated. He named that location "אלון בכות" "the plains of crying." (פסוק ח')

Skills:

פסוק ז'

ו' ההפוך + אותיות "איתן" + שרש : ויבן*, ויקרא*
 תחלית + שם עצם : למקום
 שרש + סופית/זמן עבר (גוף שלישי) : נגלו
 מלת יחס + סופית : אליו***
 תחלית + שרש + סופית : בברחו
 שם עצם + סופית : אחיו***

פסוק ח'

ו' ההפוך + אותיות "איתן" + שרש : ותמת*,
 ותקבר*, ויקרא*
 סופית/סמיכות : מינקת
 תחלית + מלת יחס : מתחת
 תחלית + שם עצם : לבית אל, האלון
 שם עצם + סופית : שמו

פסוק ה'

ו' ההפוך + אותיות "איתן" + שרש + סופית : ויסעו*
 ו' ההפוך + אותיות "איתן" + שרש : ויהי*
 סופית/סמיכות : חתת, בני
 מלת יחס : על, אחרי
 שם עצם + סופית : סביבותיהם**
 שרש + סופית/זמן עבר (גוף שלישי) : רדפו

פסוק ו'

ו' ההפוך + אותיות "איתן" + שרש : ויבא*
 סופית מקום ה : לוז
 תחלית + שם עצם : בארץ, העם
 מלת יחס + סופית : עמו

* ו' ההפוך : עתיד-עבר

** רבים/רבות שם עצם the סופית "י" before is.

*** י' יתרה = סופית "י" before

Lesson Pointers:

(פסוק ז') - ויבן שם מזבח

- This is the place in which Hashem revealed Himself to יעקב on his way to חרן. Here יעקב had the dream with the ladder and מלאכים going up and coming down.
- Note: In פסוק ז' יעקב built a מזבח. In פסוק י"ד יעקב will erect a מצבה. Emphasize the two types of altars יעקב built.

(פסוק ח') - ותמת דבורה

Why was דבורה with יעקב? Shouldn't she have been with רבקה since she was רבקה's nurse?

In פרשת תולדות, רבקה told יעקב that when עשו's anger subsides she will call him back. She sent דבורה to give him the message to return home. (Refer to page 53.)

(פסוק ח') - בכות

- There was more to cry about than just the death of דבורה. They cried also because they heard that רבקה died. (Refer to page 54.) רבקה was 122 years old when she died.
- Why didn't the Torah tell us explicitly that רבקה died? Why was it only alluded to? Very little honor was attributed to רבקה at her funeral. יצחק was blind and was, therefore, confined to his house. יעקב was away and was, therefore, unable to be present at רבקה's funeral. שפתי חכמים says that the death and burial of רבקה was initially hidden from עשו so he should *not* attend the funeral and cause others to curse רבקה at his sight. Had people seen that the only family member attending רבקה's funeral was עשו, they might have cursed רבקה as the mother of הרשע. Therefore, those who buried her did so secretly during the night. Since she was buried in a hidden manner, the Torah records her death in a hidden manner.

רש"י:

ק-ל בית אל (פסוק ז')
ותמת דבורה (פסוק ח')

Critical Thinking:

רש"י ותמת דבורה page 53

ידיעות כלליות:

- דבורה was the nurse of רבקה. She went with her when רבקה left חרן to marry יצחק.
- At the time דבורה died, so did רבקה.
- רבקה was 122 years old when she died.
- בית אל was originally called לוז. יעקב renamed it בית אל. (Refer to page 52.)

Practical Application:**(פסוק ה') - ולא רדפו אחריהם**

The Torah stresses this to let us know that were it not for the fear Hashem put upon the כנענים, they would have fought against us. (רמב"ן לד:יג)

From this lesson we can strengthen ourselves, knowing that our survival against other nations is due only to Hashem; not "כחי ועצם ידי". It is to Hashem that we turn and upon Him that we depend. Hashem is our protector.

(פסוק ז') - ויבן שם מזבח

Discuss why it was necessary for יעקב to build a מזבח. (Refer to page 55.)

- To fulfill his promise to Hashem. When one makes a vow/promise, utmost care must be made to fulfill the vow.
(In general, the Torah teaches emphatically that it is better not to make promises. The severity of breaking a promise is so great that the first תפלה said on יום כיפור has to do with נדרים. Note that if someone finds himself in a dangerous situation, he is permitted to make a vow that he will fulfill upon being saved - as יעקב did.)
- As a reminder that Hashem appeared to him - When a significant event occurs in one's life, it is wise to "mark the occasion" in a significant way.
- To thank Hashem for saving and protecting him from לבן and עשו. One must show הכרת הטוב to Hashem for all he does.

(פסוק ח') - ותמת דבורה

Ask the children if they remember when רבקה told יעקב that when עשו's anger subsides she will call him back (תולדות כז:מה). She now sent דבורה to give יעקב the message to return home. From here we learn to always keep our word. Even though this was 22 years after she made this promise. רבקה אמנו kept her word - stress the גדלות of רבקה אמנו and the significance of remembering to fulfil promises made.

(פסוק ח') - ותקבר

If not yet discussed, discuss with the children the concept of a Jewish burial. (Refer to page 56.)

קבורת רבקה אמנו

In order to spare רבקה אמנו from possible embarrassment and the curses of others, Hashem orchestrated things in such a way that she was buried secretly. Remind the children that nothing happens by chance. Hashem watches over every detail of our lives. In general, it is an honor for the נפטר to have a well attended and respectful funeral. In this case, however, Hashem felt it was more "honorable" for רבקה to be buried in a small, private one.

ייסודי יהדות:

- Hashem is our Protector.
- Hashem is sensitive and caring. In order to spare רבקה אמנו from possible embarrassment and the curses of others, He orchestrated events in such a way that she was buried secretly.
- השגחה פרטית - Hashem watches over every aspect of our lives, including the way one dies and is buried.

Assessments:

Page 62	תרגיל ד'	Skill assessed: תחליות & נקוד ב,כ,ל
Page 62	תרגיל ה'	Skill assessed: תחליות אותיות "איתן"
Page 62	תרגיל ו'	Skill assessed: מצא פרק ופסוק

Home Work: Date _____ Page _____

Notes: _____

Sample

פרק ל"ה

פסוקים ה'-ח'

fear _____ of _____	הַפֶּחַח שֶׁ	חַתַּת	ה'
_____ their _____ surroundings	שְׁלֵהם סְבִיבוֹתֵיהֶם*	סְבִיבוֹתֵיהֶם*	
_____ they _____ chased		רָדְפוּ	

_____ they _____ were revealed		נִגְלוּ	ו'
when he ran away	כְּאֶשֶׁר הָיָא אֶרַח	בְּבִרְחוֹ**	

the nurse _____ of _____	הַאִמָּה שֶׁ	מִינִקָּת	ח'
_____ and _____ she _____ was _____ buried	וְהָיָא בְּקִבְרָה	וְתִקְבֵּר	
_____ the _____ plain		הָאֵלּוֹן***	

* At times, when there is a "י" before the סְבִיבוֹת, the שֶׁ is רְבִי'ס/רְבִי'ס.

** At times, a "א" can be translated as "when/כְּאֶשֶׁר." *** ה"ה = "ה" הִזְעָה ***

וַיִּבֶן שֵׁם מִזְבֵּחַ (3)

דבור המתחיל: "קל בית אל" (ז')

כיצד אנו מבינים את המילים האלו?

בתה נשיי

אנלית

the revelation _____ of _____ His
Presence _____ in _____ Beit El

...גלוי שכינתו בצית אל...

נשיי explains that, at times, a word in the תורה is missing a "א", but it is still explained as if the "א" were.

קל צית אל = קל בצית אל

1) יאסה גלה ה' את שקינתו?

"קל בית אל" (ז')

Did you know?

- Upon יצקה's return to בית אל, he named it "קל בית אל".
Because Hashem Who is powerful and merciful is in בית אל.
- This city was originally called לו. But יצקה renamed בית אל. (כ"ח י"ט)

דבור המתחיל: "וְתַמַּת דְּבָרָה" (ח')

מה ענין דבורה צצית יעקב?

אנגלית	פתח רש"י
rather	אלא...
since _____ Rivka _____ said _____ to _____ Yaakov _____	לפי שאמרה רבקה ליעקב
and I will send for and take you from there	"וְשִׁלַּחְתִּי וְלָקַחְתִּיךָ מִשָּׁם" (לעיל כז:מה)
_____ she _____ sent _____ Devorah _____ to _____ him _____,	שלחה דבורה אללו
_____ to _____ Padan Aram _____ to _____ go _____ out _____ from _____ there _____	לפדן ארם ללאת משם
_____ and _____ she _____ died _____ on the _____ way _____	ומתה בדרך

1) א' אמרה "וְשִׁלַּחְתִּי וְלָקַחְתִּיךָ מִשָּׁם"?

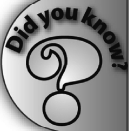
2) למה ה'א בונה כשה'א אמרה את זה?

- ☐ ה'א רצתה ש'עקב י'שלח לה מ'מנות
☐ ה'א רצתה ל'פגש את ה'לוי' של 'עקב
☐ ה'א רצתה ל'הציל' את ה'עקב' מ'ה'א

דבורה (ח')

Who was דבורה?

דבורה was the nurse who went with רבקה when she left her home to marry יצחק.
(פ'תת מ' שרה כ"ג:ט)

Look at the greatness of אמו!

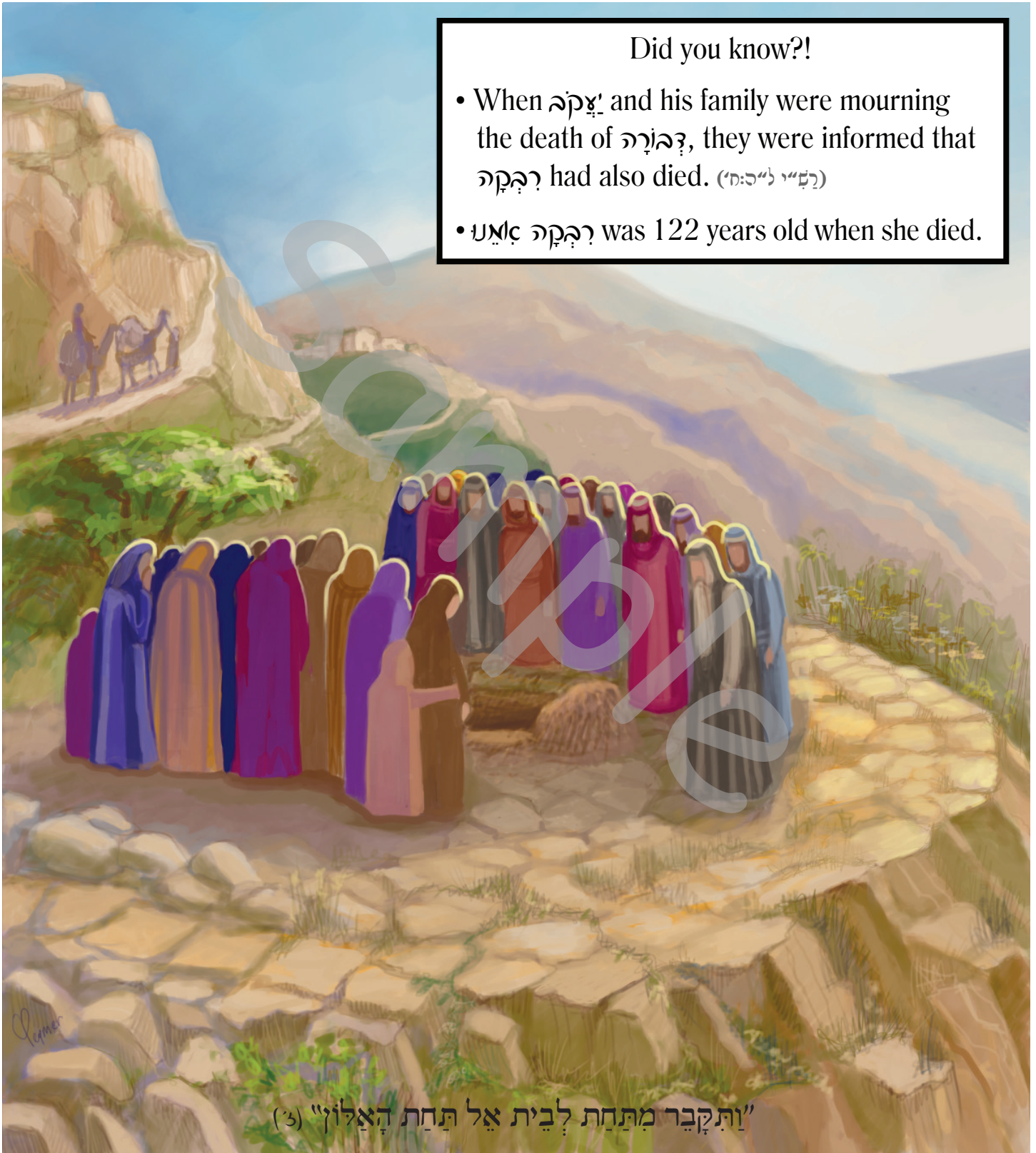
רבקה said she would send a messenger to יצחק to let him know when to return. (תולדות כ"ג:א"ה)
She kept her word.

What can you learn from this?

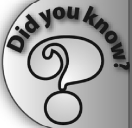

Did you know?!

- When אֶצְקָה and his family were mourning the death of דְּבִרָה, they were informed that רָחֵקָה had also died. (רש"י ל"ה:ח')
- רָחֵקָה אַמִּט was 122 years old when she died.

"וּתְקַבֵּר מִתַּחַת לְבֵית אֵל תַּחַת הָאֵלוֹן" (3)

"וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ" (ז')

- Where did יִצְחָק build the מִזְבֵּחַ?
On the place that he had a dream in which he saw the אֱלֹהִים going up and down the ladder.
- Why did יִצְחָק build a מִזְבֵּחַ?
 - 1) He fulfilled his promise, that upon returning safely to his land he would come back to אֱלֹהִים and bring a קָרְבָּן to ה'.
"וַיֵּדֶר יַעֲקֹב... וְשָׁבְתִי... וְהָאֵבֶן... בֵּית אֱלֹהִים" (כ"ח כ' - כ"ה)
 - 2) As a reminder that here ה' appeared to him.
 - 3) To thank ה' for saving and protecting him from אֶשׁ and לָבָן.

"וְתִקְבֵּר" (ח')

The *תּוֹרָה* has guidelines for us to follow for every aspect of our lives, even for when a person dies!

- It is a *מִצְוָה* to treat a "dead body" with great respect, for the body is the receptacle that stores the holy *נֶפֶשׁ*.
- A person has a *גּוּף* (body) and a *נֶפֶשׁ* (soul). When a person is born, a *נֶפֶשׁ* descends from *שָׁמַיִם* and is placed inside the person's body, where it stays as long as the person is alive. After the person dies, the *נֶפֶשׁ* goes back up to *שָׁמַיִם*.
- The *תּוֹרָה* tells us: When a person is alive *and* when a person dies, we must treat the *גּוּף* with respect.

Did you notice the *אֶקָה* that *כָּבוֹד הַיֵּת* and his family gave to *בְּהוֹרָה*!?

פרק ל"ה

פסוקים ה'-ח'

א פרגס את דגרי הפסוק.

ה'

1. ויסעו =

ע והס נסעו

and they traveled

E

2. ויהי חתת אלקים =

ע והיה הפחד של אלקים

and the fear of G-d was

E

3. על הערים * אשר סביבותיהם * =

ע ... אשר (היו) סביבות שלהם

on the cities that (were) surrounding them

E

4. ולא רדפו אחרי בני יעקב =

and they did not chase after the sons of Yaakov

E

ו'

1. ויבא יעקב לויזה =

ע ויצקב בא אל לוז

and Yaakov came to Luz

E

2. אשר בארץ כנען הוא בית אל =

that was in Eretz Cana'an, it is Beit El

E

3. הוא וכל העם * אשר עמו =

ע

he (Yaakov) and all the people that were with him

E

* "ה" = "ה" ה'צ'צה

** At times, when there is a "י" before the סופית, the פצץ p is רב'ס/רב'ס.

פרק ל"ה

פסוקים ה'-ח'

ז'

1. וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ =

ע והוא בנה שם מזבח

and he built there an altar

E

2. וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם קַל בֵּית אֵל =

ע והוא קרא למקום (בשם) קל בית אל

and he called the place (in the name of) the Almighty Hashem (who is in) Beit El

E

3. בִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹקִים * =

because there was revealed to him, G-d

E

4. בְּבָרְחוֹ ** מִפְּנֵי אָחִיו *** =

ע כאשר הוא ברח מפני האח שלו

when he ran away from his brother

E

ח'

1. וַתָּמָת דִּבְרָה מִיִּנְקַת רִבְקָה =

ע ודבורה מתה, האמנה של רבקה

and Devorah died, the nurse of Rivka

E

2. וַתִּקְבֹּר מִתַּחַת לְבֵית אֵל תַּחַת הָאֱלוֹן * =

ע והיא נקברה מתחת לבית אל, תחת האלון

and she was buried under Beit El under the plain

E

3. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אֱלוֹן בָּכוֹת * =

ע והוא קרא את השם שלו אלון בכות

and he called its name Alon Bachut

E

* ה" = "ה" פִּזְעָה *

** At times, a "ב" can be translated as "when/כאשר."

*** ה" = "י" הִתְבָּרַח ***

ב. על מי חזו על מה נחמרו?

1) וְלֹא רָצוּ:

☐ הַנִּי' יַעֲקֹב

☐ כָּל הָעָם אֲשֶׁר עִם יַעֲקֹב

☐ אֲנָשִׁים בְּעָרִים שְׂהִסְבִּית שָׂקָם

☐ אִין רַעְיוֹנָהּ לְמַעַלָּה

2) אֲשֶׁר הֶאֱרִץ בְּנֶצֶן:

☐ בֵּית אֵל

☐ הָעָרִים

☐ שָׂקָם

☐ אֶשׁ

3) בִּי' שָׁם נִגְלָו אֶלֶּי' הַאֱלֹהִים 1. _____ 2. _____

4) מֶה גָּרַם לְאֲנָשֵׁי הָעִיר שֶׁלֹּא לְהִלָּחֵם עִם יַעֲקֹב וְהַנִּי'?

☐ הֵם הָיוּ חֲלָשִׁים

☐ הֵם הָיוּ צִיָּפִים

☐ הֵם רָצוּ לְחַזֵּר בַּבֵּיתָה

☐ חִתַּת אֱלֹהִים הָיָה צִלְיָהֶם

5) מֶה שָׁם הַמִּנְקָת שֶׁל רִבְקָה?

6) מֶה אִזְו נִפְטָרָה בְּמֹות דְּבוּרָה?

7) מֶה נִקְבְּרָה בְּאֵלֶּהן בְּכוֹת?

ג. השלים את הטבלה.

תרגום השקש	כתב את השקש	מציא מלים בפסוקים ה'–ח' עם השקש
chase (1)	____, ____ , ____	_____
come (2)	____, ____ , ____	_____
build (3)	____, ____ , ____	_____
call (4)	____, ____ , ____	_____

Let's Review

נשיר

תחיליות

תחיליות are letters that start, come on let's learn them all by heart.

"ב" is "in" or "with" you see, and "ש" is "that" naturally, you see, let's learn it you and me.

"כ" is "like" and "ו" is "and", "מ" is "from" we understand.

"ה" is "the" and "ל" is "for" or "to", and now we're through.

It's true- we know it me and you, תחיליות the letters that start, now we know them all by heart!

נשיר

ה, ב, ש

Ooh "ה", "ב", "ש" → "ה", "ב", "ש"

Every time you see "ה ב ש", with "ה", "ב", "ש"

Tell me how do you translate?

It's the meaning of the תחילית, and the word "the"!

נשיר

אותיות "איטן"

"אותיות "איטן" when in front of a פֿעֶ here's the translation.

"א" is אָאָ, I will, "י" is יאָאָ, he will.

"ת" is אָאָ or אָאָ, you will, she will.

"נ" is אָאָ, it means we will,

"אותיות "איטן" - we know their translation.

Let's Review

כשיון
הקדש
FACT

A תחילת is always at the beginning of a word.

כשיון
הקדש
FACT

There can be more than one תחילת at the beginning of a word.

כשיון
הקדש
FACT

Depending on the function ("job") of the תחילת, it is not always translated as in/with, like, from, to/for and the.

e.g., • הַשָּׁמַיְמָה "ה" • "כֵּן" = when • "וְ" = then

Let's Review

תחליות & נקוד ב,כ,ל

Circle the correct letter and write it on the line provided.

___ 1) the	=	(a) ק	(b) ה	(c) ע	(d) פ
___ 2) from	=	(a) ת	(b) ה	(c) ו	(d) נ
___ 3) and	=	(a) ו	(b) ה	(c) נ	(d) ה
___ 4) to/for	=	(a) נ	(b) פ	(c) ע	(d) פ
___ 5) that	=	(a) ע	(b) ק	(c) ה	(d) ו
___ 6) in/with	=	(a) ה	(b) ה	(c) ה	(d) ה
___ 7) like	=	(a) ק	(b) ק	(c) ק	(d) ק
___ 8) for the	=	(a) ק	(b) ק	(c) פ	(d) פ
___ 9) like the	=	(a) ק	(b) נ	(c) ו	(d) ה
___ 10) with the	=	(a) ע	(b) פ	(c) ה	(d) ו

תחליות אותיות "איתן"

Choose the correct letter from the answers below and write it on the line provided.

- ___ 1) you (יחיד) will or she will: ___ 3) he will:
 ___ 2) we will: ___ 4) I will:

א. "א" בהתחלת מילה ג. "נ" בהתחלת מילה
 ב. "ת" בהתחלת מילה ד. "ו" בהתחלת מילה

סדר מבין פרקים ופסוקים

מלא בסיפור ציראשית.

1) פרק ו', פסוק ט"ז – בתה 3 אלים הראשונות